

Ingen demokrati i beslutsprocessen

INSÄNDARE

Alla dämmen skall ha tillstånd. Det kräver Länsstyrelsen som har tillsynsansvar för vattenverksamhet. Vi talar om fördämningar i våra små vattendrag. Dämmen är byggda för att höja och stabilisera vattennivån uppströms och för att kontrollera flödet nedströms.

Nybyggnad och ständiga förändringar kännetecknar vattenverksamheten liksom all annan mänsklig verksamhet. Regelverken för vattenverksamheter har förändrats med tiden. Den äldsta vi känner till är från 1300-talet och den senaste från 1999. I varje skede har dämmena fått tillstånd enligt då gällande regelverk. Men det skulle ju kunna vara så att något dämme byggdes utan tillstånd och att myndigheterna låtit det gå flera hundra år utan åtgärd.

Äldre tillstånd skall också gälla, för det som de är utfärdade för. Om ägaren av fördämningen skulle kunna gräva fram tillstånden och dokumentation för alla ändringar så kanske de inte gäller ändå, tillstånden avser kanske någon annan verksamhet än den som ägaren nu bedriver. Troligen behövs ett nytt tillstånd som då prövas mot miljöbalkens ramlag. Det finns alltså ingen lag som speciellt reglerar verksamhet i små vattendrag. Ramlagen ger stort utrymme för tolkningar. Om ägaren inte får tillstånd eller kanske inte har råd att söka så ska fördämningen rivas ut.

En tung del i tillståndsansökan är miljökonsekvensbeskrivningen. En sådan

Politiker - ta tillbaka makten över vattendragen, skriver Lars Lundsten och Roland Albinsson.

FOTO: ARKIV

behövs för varje tillståndsansökan. Fördämningen är sällan ensam, det finns dämme både uppströms och nedströms. Är det då överhuvudtaget möjligt att göra en miljökonsekvensbeskrivning av en enskild del i ett helt system. Vi skall också komma ihåg att vi skall tänka bort dammen, beskriva miljön och sedan tänka tillbaka dammen och bedöma miljökonsekvenserna. Det är svårt att få ihop ett hållbart resonemang.

Det som däremot skulle kännas logiskt och genomförbart vore att göra en miljökonsekvensbeskrivning av utrivning av fördämningar i ett helt system, från vattendragets källa till utloppet i havet. Denna uppgift skall läggas på Hav och vattenmyndigheten och vara genomförd innan krav ställs på utrivning av fördämningar.

Beskrivningen skall visa på förlust av vattenlevande djur och växter som inte klarar stor vattennivåvariationer med tidvis uttorkade sjöbottnar. Beskrivningen skall också ge besked om hur infrastrukturen längs

nat fråga om vattenverksamhet till en myndighet utan att ge direktiv som baseras på beslut fattade i Riksdagen. Vi har domstolar som dömer efter en ramlag som inte tar hänsyn till vattenverksamhetens art.

Det är absolut nödvändigt att politikerna i Riksdagen tar tillbaka frågan och visar vem som bestämmer över de svenska vattendragen.

Avslutningsvis vill vi kommentera artikel införd i Smp 16 juli Här blir det en gytjepöl av Lennart Ernstsson. Representant för Hav och vattenmyndigheten, Lennart Sorby, kommer till tals och jämför vattenverksamhet med ändring av hastighetsbegränsning. Analogin är inte relevant, möjligen visar den på att Sorby har missat poängen. Vi vill ha kvar de naturvärden som är utvecklade under många hundra år. Lennart Sorby tycker vi skall gå tillbaks till hur det såg ut förr. Han kan inte veta hur det såg ut förr och han kan inte heller veta vad vi kommer till om fördämningar rivs.

Sorby säger vidare när det gäller utrivning av fördämningar har jag svårt att tro att det skulle vara ett jätteproblem. Vi hade uppfattningen att myndigheten handlade enligt sin övertygelse och inte bara tror att den kan undvika ett jätteproblem.

Vår poäng i denna och tidigare insändare är att Hav och vattenmyndigheten inte har undersökt konsekvenserna av det de håller på att framtvinga och att politikerna i Sveriges Riksdag har missat att ge direktiv till sin myndighet.

LARS LUNDSTEN,
ROLAND ALBINSSON

"Myndigheten har ingen konsekvensbeskrivning"

LARS LUNDSTEN, ROLAND ALBINSSON

vattendragen skall byggas för att klara stora okontrollerade vattenflöde. Vidare skall det finnas en beräkning av hur stora mängder fosfater och slam som de periodiskt återkommande stora flödena drar ut i haven. Det finns mycket mer att ta med i Miljökonsekvensbeskrivningen men vi avslutar med att kräva en karta som visar den radikala förändring av landskapet som Myndigheten nu vill framtvinga.

Myndigheten har ingen konsekvensbeskrivning och vi ser inga tecken på att det kommer någon.

Det finns ett stort demokratiskt underskott i beslutsprocessen. Miljödepartementet har överläm-

Ta ansvar för infrastrukturen

INSÄNDARE

Staten vältrar över stora kostnader för den egna infrastrukturen på kommuner, landsting och regioner. Det riskerar att drabba vår gemensamma välfärd.

Att det satsas på infrastruktur är avgörande för människors möjlighet att transportera sig, för näringslivets utveckling och för hela Sveriges tillväxt.

Regering och riksdag avsätter allt mer resurser till utbyggnad och underhåll av statlig infrastruktur. Men medlen möter inte behoven. Istället läggs stora kostnader för vägar och järnvägar över på kommuner, landsting och regioner.

Åren 2006-2013 lade staten över 16 miljarder i kostnader för statlig infrastruktur på kommunerna, enligt en studie från PwC. Fram till 2025 ska ytterligare 85 miljarder medfinansieras från kommuner, landsting, regioner, trängselskatter och brukaravgifter. Övervältringen av kostnader är inte hållbar.

En risk är att staten inte bygger ut infrastruktur där det behövs mest, utan där medfinansieringen är störst. En annan risk är att kommuner, landsting och regioner tvingas till svåra prioriteringar bland välfärdens verksamheter.

Ett aktuellt exempel på att staten saknar en hållbar finansiering för sin infrastruktur är den planerade höghastighetsjärnvägen mellan Stockholm, Göteborg och Malmö. Staten förhandlar med kommunerna längs med järnvägen om medfinansiering. Men risken är stor att

kommunernas investering inte återbetalar sig, visar en beräkning som SKL har gjort. Om det blir så, kan det bli mindre pengar till välfärden.

Järnvägen väntas kosta omkring 150 miljarder kronor. Det enda som direkt återbetalar kommunernas medfinansiering är markintäkter. Kopplat till järnvägen vill staten också att kommunerna ökar bostadsbyggandet. Därför har vi analyserat hur många bostäder som kan behöva byggas för att medfinansieringen ska gå jämnt ut.

Ännu är det inte bestämt hur mycket kommunerna ska betala. Men om de står för en femtedel av den totala kostnaden, alltså 30 miljarder, då behöver det byggas 150 000 lägenheter i kommunerna för att de ska få tillbaka sina pengar. Kan det verkligen byggas så mycket till följd av järnvägen? Var ska all inflyttning komma ifrån?

För en kommun av till exempel Linköpings storlek innebär en medfinansiering på tre miljarder att det behöver byggas nästan 30 000 lägenheter i kommunen. Det motsvarar 60 års nybyggnation i Linköping, sett till den byggtakt man har i dag. Det är inte realistiskt. Därtill ska kommunerna också bland annat bygga ut vägar och ordna fram anslutande kollektivtrafik, vilket kostar mycket även det.

SKL vill ha en hållbar strategi för hur statens infrastruktur ska finansieras. Grunden ska vara att staten ansvarar för statlig infrastruktur. Det är en fråga om hela Sveriges utveckling och välfärd.

LENA MICKO,
ordförande, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Partiledare – vill du ha hållbar mat och energi i framtiden?

INSÄNDARE

Matproduktion och landsbygdsfrågor borde toppa den politiska agendan, men syns överhuvudtaget inte i rikspolitiken. Livsmedels-säkerhet handlar i Sverige om virus, bakterier och miljögifter, medan det i resten av världen handlar om tillgång till mat av god kvalitet. Upp till bevis, partiledare. Vi vill ha svar på frågor som är livsavgörande för vår framtid!

Stefan Löfven, anser du att energiskatteintäkter är viktigare än att ställa om till förnybart och låta gröna företag tillverka grön energi och drivmedel? Hur länge tänker du Åsa Romson tillåta att vi importerar mat som är producerad på ett sätt som är olagligt för Sveriges bönder? När mötte du Anna Kinberg-Batra en lantbruksföretagare senast, och vad var då samtalsämnet? Jan Björklund hur tror du att vi ska försvara Sverige utan en plan för självförsörj-

"Ge svar till oss företagare på landsbygden."

LARS-OVE JOHANSSON,
MIKAEL BÄCKSTRÖM

ning av mat? Tror du Annie Lööf att någon kommer att vilja besöka Värnamo, än mindre bo där, när de

öppna betade landskapen är borta? Ebba Busch Thor går det att rädda Östersjön och producera mat, eller tycker du att vi ska flytta matens miljökostnad till andra delar av världen? Anser du Jonas Sjöstedt att vårt proteinbehov endast ska importeras och inte komma från mjölk och kött då de flesta proteingrödor är svårödlade här? Vårt djurskydd är i världsklass, men det har ingen betydelse om vi inte har djur och produktion av mat och

istället måste importera. Mat som vi inte vet mycket om hur den producerats. Hur hade Astrid Lindgren tänkt om hon sett konsekvenserna av er politik när landskapet är på väg att försvinna och 1/5 av Sveriges öppna naturbetsmarker har växt igen på tio år?

Spannmåls- och köttproduktionen är direkt beroende av mjölkproduktionen som är motorn på landsbygden. Hälften av kalvarna på mjölkgården går direkt till köttproduktionen och dju-

ren behöver spannmål för foder. Utan djur kommer Öland, Småland och Sverige att växa igen och förutom den stora förlusten av hållbar mat och biologisk mångfald är det också ett hårt slag för besöksnäringen. Så partiledare, ta nu chansen och ge svar till oss företagare på landsbygden. Det gäller din och min framtida mat- och energiförsörjning!

LARS-OVE JOHANSSON,
regionordförande LRF Sydost
MIKAEL BÄCKSTRÖM,
regionordförande LRF Jönköpings län